

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 122.

Vydána dne 17. listopadu 1922.

Obsah: (326. a 327.) 326. Nařízení, kterým se provádí zákon o prozatímní úpravě poručenské a opatrovnické agendy na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. — 327. Nařízení, kterým se mění dosud platné právní předpisy, upravující náhradové částky za ztrátu doporučených zásilek listovních a za ztrátu, úbytek nebo poškození poštovních balíků bez udané ceny.

326.

**Nařízení vlády republiky Československé
ze dne 9. listopadu 1922,**

**kterým se provádí zákon o prozatímní úpravě
poručenské a opatrovnické agendy na Slo-
vensku a v Podkarpatské Rusi.**

Ku provedení zákona ze dne 13. července 1922, č. 246 Sb. z. a n., se nařizuje:

ODDÍL I.

Organisace poručenských (sirotčích) úřadů.

§ 1.

(1) Poručenské (sirotčí) úřady první stolice zřízeny jsou v sídlech okresních soudů.

(2) Působnost jejich vztahuje se na obvod okresního soudu, v jehož sídle jsou. Ministr spravedlnosti může obvody několika okresních soudů podřídit jedinému poručenskému (sirotčímu) úřadu první stolice; sloučené obvody může podle potřeby opět rozdělit.

§ 2.

(1) Poručenský úřad první stolice řídí jeho přednosta; při úřadech s rozsáhlou agendou může býti ustanoven jeden neb několik náměstků přednostových.

(2) Přednosta úřadu a jeho náměstkové vyřizují veškeré záležitosti do příslušnosti poručenského (sirotčího) úřadu první stolice náležející, pokud vyřizování jich není věcí samostatné působnosti kanceláře (§ 23), samostatně.

§ 3.

(1) V sídle sborového soudu první stolice (sedrie) zřízeny jsou poručenské (sirotčí)

úřady druhé stolice; jejich působnost vztahuje se na obvod tohoto sborového soudu.

(2) Poručenské (sirotčí) úřady druhé stolice rozhodují o odvoláních proti rozhodnutím poručenských úřadů první stolice, které jsou v jejich obvodu, a o věcech jim zvláště přikázaných.

§ 4.

V sídlech soudních tabulí zřízeny jsou poručenské (sirotčí) úřady třetí stolice, kterým náleží rozhodovati s konečnou platností o odvoláních proti rozhodnutím poručenských (sirotčích) úřadů druhé stolice, které jsou v obvodu soudní tabule.

§ 5.

(1) Poručenské úřady druhé a třetí stolice řídí přednosta, jež zastupuje náměstek, anebo nebyl-li ustanoven, nejstarší člen senátu.

(2) Poručenské úřady druhé a třetí stolice rozhodují v senátech tříčlenných, v nichž zasedá přednosta úřadu nebo jeho náměstek jako předseda a dva přísedící; vedle nich může býti u jednotlivých úřadů ustanoven potřebný počet přísedících náhradních.

§ 6.

(1) Přednosta poručenských (sirotčích) úřadů všech tří stolic a jejich náměstky, přísedícími senátů poručenských úřadů druhé a třetí stolice i jejich náhradníky mohou býti ustanoveny toliko osoby, které mají způsobilost k úřadu soudce z povolání.

(2) Ustanoviti je náleží ministru spravedlnosti, a to buď trvale anebo na čas.

§ 7.

(1) Úředníky kanceláře poručenských (sirotčích) úřadů mohou býti ustanoveni, kdož

jsou způsobilí k dosažení místa úřednického v soudní kanceláři.

(2) Vedle kancelářských úředníků ustanoven bude u poručenských (sirotčích) úřadů potřebný počet pomocných sil kancelářských a zřízenců.

(3) Kancelářské úředníky i ostatní personál jmenuje ministr spravedlnosti, který může funkci tuto přenést zcela nebo z části na přednostu poručenského (sirotčího) úřadu třetí stolice.

§ 8.

Všichni zaměstnanci poručenských (sirotčích) úřadů jsou státními zaměstnanci. O jejich služebních poměrech a disciplinární zodpovědnosti platí ustanovení všeobecná.

§ 9.

(1) Přednostovi poručenského (sirotčího) úřadu náleží služební dozor nad zaměstnanci jeho úřadu a nad výkonem jejich služby.

(2) Přednostovi úřadu nadřízeného přísluší rozhodovati o stížnostech do způsobu úřadování úřadů nižších. Nejvyšší dohled služební náleží ministru spravedlnosti.

§ 10.

Funkce, kterou podle zák. čl. XX. z r. 1877 a zákonů pozdějších náleží vykonávati fiskálu sirotčí stolice, přechází na státního zástupce v sídle sirotčího úřadu druhé stolice.

§ 11.

Výkonné orgány a zapisovatele pro jednání před poručenským úřadem ustanoví přednosta ze zaměstnanců úřadu.

§ 12.

Spory o příslušnost mezi dvěma poručenskými (sirotčími) úřady rozhoduje poručenský úřad oběma nejbližše nadřízený. Je-li spor o příslušnost mezi poručenskými úřady, které jsou v obvodech dvou poručenských úřadů třetí stolice, nebo mezi těmito, náleží rozhodnutí ministru spravedlnosti.

§ 13.

(1) Působnost, která podle zákona náleží ve věcech poručenských a opatrovnických obcím a jejich orgánům, vyjma působnost zmíněnou v § 14, odst. 1., jest nedotčena.

(2) Dozor nad jejím výkonem obcemi náleží přednostovi poručenského (sirotčího) úřadu první stolice, jenž také rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutím obcí ve věcech poručenských a opatrovnických. Ve třetí stolici rozhoduje v těchto případech poručenský (sirotčí) úřad druhé stolice s konečnou platností.

§ 14.

(1) Poručenským úřadům první stolice náleží rozhodování ve věcech poručenských a opatrovnických, které podle zák. čl. XX. z r. 1877 a ustanovení jej doplňujících, měnících nebo provádějících náleželo sirotčím stolicím municipií, měst s regulovaným magistrátem nebo obcí jako sirotčím úřadům první stolice (§§ 176 a 198 zák. čl. XX. z r. 1877).

(2) Pravomoc municipálních výborů a orgánů, správních výborů, resp. městských zastupitelstev ve věcech poručenských a opatrovnických podle §§ 173, 175, 178 až 183, 192, 212 až 218, 285, 287 až 290, 297 a 300 zák. čl. XX. z r. 1877 zanikla.

§ 15.

Působnost v poručenských a opatrovnických věcech, vyhrazená v zák. čl. XX. z r. 1877 a právních ustanoveních pozdějších ministru vnitra, přechází na ministra spravedlnosti.

ODDÍL II.

Jednací řád poručenských (sirotčích) úřadů.

1. Správa poručenských úřadů a ustanovení všeobecná.

§ 16.

(1) Správa poručenských (sirotčích) úřadů náleží přednostovi úřadu (§§ 2, 4, 5).

(2) Přednosta úřadu pečuje o to, aby se úřadovalo podle zákona a rychle; náleží mu přikázati přiděleným silám práce služební.

(3) Byl-li by přednosta úřadu zaneprázdněn, náleží vykonávati jeho úkoly náměstku, po případě nejstaršímu přisedícímu senátu.

§ 17.

(1) Přednostovi úřadu náleží vyřizovati osobní záležitosti zaměstnanců poručenských úřadů, pokud nejsou přikázány podle všeobecných pravidel jiným orgánům.

(2) Věci přednostovi úřadu nevyhrazené vyřizuje buď on sám (jeho náměstek) anebo kancelář poručenského úřadu. V úřadech s roz-

sáhlou agendou mohou býti zřízena zvláštní oddělení, v jejichž čele jest přednosta úřadu nebo jeho náměstek a jimž jest přiděleno příslušné oddělení kancelářské.

(3) Jednotlivým oddělením přikázány buďtež práce buď podle místních obvodů nebo jiných vhodných dělitek (na př. počátečních písmen). Rozvrh prací předložiti jest přednostovi poručenského úřadu třetí stolice vždy na rok napřed ke schválení.

§ 18.

O záležitostech přednostovi poručenského (sirotčího) úřadu podle §§ 16 a 17 vyhrazených vede se zvláštní seznam (deník přednostův) a k usnadnění přehledu k němu seznam jmen. Věsti je náleží kanceláři.

§ 19.

(1) Jednání před poručenskými (sirotčími) úřady jest neveřejné. O každém jednání se píše se protokol; v případech méně důležitých stačí úřední záznam.

(2) Usnášení v senátech poručenských úřadů děje se většinou hlasů. První hlasuje přisedící věkem mladší, předseda naposledy; zapisovatel nehlasuje.

§ 20.

(1) Úřední hodiny poručenských (sirotčích) úřadů buďtež ustanoveny stejně jako úřední hodiny soudu, v jehož sídle jest poručenský úřad.

(2) V neděli a na Boží hod vánoční nejsou poručenské (sirotčí) úřady stranám přístupny mimo případy, které nesnesou odkladu. K vyřízení věcí neodkladných buďtež učiněna od přednosty úřadu přiměřená opatření.

2. Podatelna.

§ 21.

(1) Podání pro poručenský (sirotčí) úřad určená přijímá podatelna. Úředník správou podatelny pověřený označí podání značkou podací obsahující jméno úřadu a den dojití spisu; náleží mu i znehodnotiti kolky, jimiž jest podání opatřeno.

(2) Došlá podání rozdělí úředník podatelny podle toho, komu dle rozvrhu prací náleží je vyřídit, a každé druhé hodiny dá je odnésti na místo k dalšímu opatření příslušné. Spisy označené jako nutné dá odnésti ihned, jakmile dojdou.

(3) Podatelna otevřena jest stejnou dobu jako podatelna soudu, v jehož sídle jest úřad.

(4) Je-li poručenský (sirotčí) úřad umístěn v budově soudní, může býti jeho podatelna spojena s podatelnou soudu.

3. Kancelář a její úkoly.

§ 22.

(1) Kancelář poručenského úřadu nebo samostatné kancelářské oddělení (§ 17, odst. 2.) spravuje kancelářský úředník, který jest správou pověřen. Při poručenských (sirotčích) úřadech první stolice menšího rozsahu, které jsou umístěny v budově okresního soudu, buďtež kancelářské práce pokud možno obstarávány soudní kanceláři.

(2) Kanceláři náleží věsti knihy a seznamy jednacím řádem a ustanoveními k jeho provedení vydanými předepsané, pořádati spisy, předkládati je přednostovi k vyřízení, připravovati jednoduchá vyřízení, vyřizovati spisy, k jejichž samostatnému vyřizování jest kancelář zmocněna, vypraviti vyřízení přednostova, usnesení senátu i vyřízení vlastní, opatrovati spisy úřední ve spisovně.

§ 23.

K samostatné působnosti kanceláře poručenského (sirotčího) úřadu náleží:

1. Sepisovati protokolární návrhy, sdělení a žádosti stran, které se osobně k úřadu dostavily, ve všech věcech, kde není nutno okamžité rozhodnutí přednosty úřadu nebo senátu;

2. udělovati informace o stavu poručerstva (opatrovnictva), o jmění chráněnců, jejich pobytu nebo jiných osobních poměrech;

3. sepisovati účty poručenské (opatrovnícké), pokud nejsou zvláště složité a obšírné;

4. sepisovati návrhy na vydání a uložení jmění poručenců (opatrovanců);

5. vyžadovati zprávy o osobních poměrech poručenců (opatrovanců) od poručníků (opatrovníků), obcí atd.

§ 24.

(1) Spisy z podatelny došlé a se stranami sepsané protokoly týkající se nového poručerstva (opatrovnictva) zapíše kancelář do knihy sirotek (opatrovanců).

(2) Kniha sirotek založí se každého roku pro nově přibylá poručerstva (opatrovnictva) poznovu. Jednotlivá nově přibylá poručerstva

(opatrovnictva) obdrží po řadě číslo sirotčí knihy, které se vyznačí v pravém hořejším rohu spisu. K číslu tomuto připojí se ve formě zlomku poslední dvě číslice roku a číslo pořadové. Číslo zápisu do knihy sirotčí a ročníku jsou spisovou značkou a tato zůstává na všech dalších podáních a protokolech nezměněna; další spisy téže věci se týkající dostanou pak vždy další číslo pořadové (na př. 105/22—15). Spisová značka s pořadovým číslem písemnosti jsou jejím jednacím číslem.

(3) Má-li úřad poručenský (sirotčí) více samostatných oddělení (§ 17, odst. 2.), vede se v každém z nich zvláštní kniha sirotků (opatrovanců). Jednotlivá oddělení označena buďtež římskými číslicemi; číslo oddělení pak vyznačí se i ve značce spisové (na př. III 105/22—15).

§ 25.

(1) Vyřízení a jiné spisy doručují se účastníkům zpravidla poštou jednoduchými dopisy.

(2) Toliko v případech, kde od doručení počítá se lhůta anebo kde se zasílají důležité listiny, doručí se spisy na potvrzení doporučeně. Doručuje-li se v místě úřadu nebo blízkém okolí, může v případech nutných býti spis doručen úředním zřízencem. Týmž způsobem budiž doručováno i místním úřadům.

§ 26.

(1) Spisy týkající se záležitostí již ukončených buďtež odevzdány ihned spisovně, ve které se uschovají skládány byvše podle ročníků a pořadových čísel sirotčí knihy.

(2) Po uplynutí dvaceti let od skončení poručenstva (opatrovnictva) spisy buďtež zničeny.

(3) Knihy sirotčí zničiti není dovoleno ani po této lhůtě.

4. Řízení opravné.

§ 27.

(1) Bylo-li vzneseno proti rozhodnutí poručenského (sirotčího) úřadu první stolice odvolání (apelace), které podati jest ve lhůtě odvolací u úřadu první stolice, budiž předloženo spolu s celým spisem po uplynutí lhůty k opravným prostředkům, která snad ještě běží ostatním účastníkům, poručenskému (sirotčímu) úřadu druhé stolice.

(2) Kancelář poručenského úřadu druhé stolice zapíše případ do rejstříku v pořadí ča-

sovém, jak dojde. Značka spisová druhé stolice utvoří se dle obdoby ustanovení § 24, odst. 2., s tím rozdílem, že se před číslo rejstříkové připíše písmeno „O“ (na př. O 21/22—7).

§ 28.

(1) Druhá stolice rozhoduje dle spisů. Před rozhodnutím může naříditi, aby řízení bylo doplněno prvou stolicí, po případě může potřebné doplnění provést sama.

(2) Rozhodnutí poručenského úřadu druhé stolice vyhotovené v potřebném počtu stejnopisů doručí se i se spisy stolicí první, která je doručí účastníkům. Poručenský úřad druhé stolice podrží pro sebe toliko prvopis rozhodnutí a protokol o poradě.

§ 29.

(1) O odvolání proti rozhodnutí poručenského (sirotčího) úřadu druhé stolice, pokud jest dle platných ustanovení vůbec přípustno, rozhoduje poručenský (sirotčí) úřad třetí stolice.

(2) Ustanovení §§ 27 a 28 platí obdobně i o řízení před stolicí třetí s tou změnou, že značka spisová utvoří se zde připojením písmene „R“ (na př. R 25/22—10).

ODDÍL III.

Peněžnictví poručenské (opatrovnícké).

§ 30.

Dokud nebude zákonem ustanoveno jinak, platí o správě a ukládání jmění sirotků (opatrovanců) ustanovení dosavadní.

§ 31.

(1) Poukazovací právo náleží přednostovi úřadu poručenského (sirotčího), po případě jeho náměstku.

(2) Výměry, kterými se povoluje vydání peněz nebo jiných hodnot, opatřeny buďtež zvláštní od úřední pečeti odlišnou pečetí; ji chová přednosta úřadu nebo zastupující jej náměstek přednosty v uschování.

§ 32.

Rozhodování o věcech podle ustanovení IX. oddílu zák. čl. XX. z r. 1877 přikázaných municipálním výborům a městským zastupitelstvům náleží poručenským (sirotčím) úřadům druhé stolice.

ODDÍL IV.

Ustanovení přechodná.

§ 33.

(1) V den, kdy toto nařízení nabude účinnosti, zastaví sirotčí vrchnosti municipií, měst s regulovaným magistrátem a obcí úřední činnost.

(2) Spisy jejich budou rozděleny mezi nové úřady poručenské zřízené pro obvody, na něž se vztahovala působnost dosavadních sirotčích vrchností, a u nich uschovány. Nežli se tak stane, budou ponechány v místnostech dosavadních.

(3) Účetárny přidělené finančním ředitelstvím, jimž podle dosavadních předpisů náleží vésti účetní knihy týkající se poručenské (opatrovnické) agendy, povedou je až na další opatření i nadále a převezmou také účetní agendu poručenskou (opatrovnickou) měst s regulovaným magistrátem i obcí.

(4) Účetní a pokladní službu poručenskou (opatrovnickou) v místech, kde budou zřízeny poručenské (sirotčí) úřady první stolice, budou vykonávat až do dalšího opatření státní berní úřady.

§ 34.

(1) U nových poručenských (sirotčích) úřadů založí se veškeré spisy způsobem ustanoveným v §§ 24 a násl., jakmile dojde první podání anebo provede se první úřední výkon v dotyčném poručenství (opatrovnictvu). Byl-li o věci založen již spis u zrušené sirotčí stolice, starý spis k nově založenému se přiloží.

(2) Nový spis obdrží značku podle ročníku, v němž poprvé po účinnosti tohoto nařízení ve věci, jíž se týká, došlo podání nebo bylo učiněno úřední opatření. Nová značka se vyznačí v dosavadních seznamech.

§ 35.

K převzetí zaměstnanců zrušených sirotčích stolic jest třeba dohody ministra spravedlnosti s ministrem vnitra, případně s ministrem s plnou mocí pro správu Slovenska, nebo, pokud jde o území Podkarpatské Rusi, s civilní správou Podkarpatské Rusi v každém jednotlivém případě zvláště; nejsou-li zaměstnanci, o jejichž převzetí jde, dosud ve státní službě, jest zapotřebí souhlasu ministra financí.

§ 36.

(1) Po dobu dvou roků od účinnosti tohoto nařízení může ministr spravedlnosti ustanovit náměstký přednosty poručenského (sirotčího) úřadu první stolice převzaté úředníky zrušených sirotčích vrchností nebo i jiné osoby, kteří mají kvalifikaci předepsanou pro skupinu A státních úředníků.

(2) Ve stejné době mohou býti úředníky kanceláře poručenských (sirotčích) úřadů ustanoveni kancelářští úředníci převzatí od zrušených sirotčích vrchností v jejich dosavadní skupině a hodnosti, byť i nevykazují podmínek předepsaných pro úředníky soudní kanceláře.

(3) Zaměstnanci ustanovení podle odst. 1. a 2. budou zařazeni na základě nově provedené systemisace podle platných předpisů do zvláštních osobních statů.

(4) Ke zpracování nedodělků vzniklých do 1. ledna 1923 budou justiční správě na žádost ponechány síly u zrušených sirotčích vrchností dosud zaměstnané, byť i justiční správou převzaty nebyly.

§ 37.

Pokud bude lze, aby agenda poručenská (opatrovnická) vykonávána byla justičními zaměstnanci bez rozmnožení sil, může ministr spravedlnosti povolit z úvěru pro náklady s vedením této agendy spojené za tuto mimořádnou činnost odměny.

§ 38.

(1) Nařízení toto nabude účinnosti současně se zákonem ze dne 13. července 1922, č. 246 Sb. z. a n.

(2) Provéstí je náleží ministru spravedlnosti, vnitra, financí a ministru s plnou mocí pro správu Slovenska v dohodě se zúčastněnými ministry.

Švehla v. r.

Dr. Dolanský v. r.	Šrámek v. r.
Malypetr v. r.	Dr. Rašín v. r.
Dr. Kállay v. r.	Dr. Beneš v. r.
Bechyně v. r.	Novák v. r.
Stříbrný v. r.	Dr. Hodža v. r.
Udržal v. r.	Habrman v. r.
Dr. Franke v. r.	Tučný v. r.

Dr. Markovič v. r.